

Lahden kaupunki
Tekninen ja ympäristötoimiala

LAUSUNTO LAHDEN YLEISKAAVAN 2025 LUONNOKSESTA

Anttilanmäki-Kittelän asukasyhdistys ry on tutustunut Lahden kaupungin yleiskaavaa 2025 koskevaan luonnokseen. Pitäydymme tässä tarkastelussamme pääosin omaan asuinympäristöömme, sen lähialueisiin ja alueemme tulevaisuuteen oleellisesti vaikuttaviin yleiskaavalinjauksiin. Lausumme nähtävillä olevasta yleiskaavaluonnoksesta seuraavaa:

Lahden yksi tavoite on kehittää kaupunkia vihreäksi ja samalla elinvoimaiseksi – siis hyväksi paikaksi elää, toimia ja asua. Samanaikaisesti on asetettu kaupungin tulevaa kehitystä ohjaukseen strategiseksi tavoitteeksi kaupungin väestömäärän voimakas 1 % kasvu eli n. 1000 as / vuosi. Tämä kasvua tavoitteleva strateginen näkökulma on ohjannut merkittävästi nyt valmistuneen yleiskaavaluonnoksen sisältöä. Yleiskaavan selostusosan tarinallinen kerronta on harkittua, ja se luo lukijalle varsin ihanteellisen vision tulevaisuuden Lahdesta 2025.

Yleiskaavaluonnoksen asiakirjat eivät sisällä tärkeitä mitoitustietoja siitä, millaista kaupunkikuvaa ja tiivyyttä kaavaluonnoksella tavoitellaan. Tämä on kaavaluonnoksen selkeä puute. Rakentamisen aluetehokkuuksista kertovat mitoitustiedot pitäisi liittää osallisten arvioitavaksi nimenomaan esitettyyn luonnosvaiheeseen, jolloin maankäyttö- ja rakennuslain mukainen osallistuminen ja vaikuttaminen yleiskaavan sisältöön olisivat todellisuudessa mahdollisia. Joka tapauksessa lopullisessa yleiskaavaehdotuksessa nämä mitoitustiedot on oltava mukana, vaikka siinä vaiheessa osallisen mahdollisuudet vaikuttaa kaavan sisältöön jäävät käytännössä marginaalisiksi.

Kaupunkirakenteen tiivistäminen on yksi tämän yleiskaavan perusideoista. Sen vaikutukset säteilevät myös ydinkeskustan lähiympäristöön – mm. Lahden keskustaan esitetään 15–20 kerroksisia taloja. Keskusta-alueen tiivistämistä ja laajentamista perustellaan mm. ekologisin perustein ja asemanseudun kehittämistä keskustaan tukeutuvana alueena sen strategisella merkityksellä liikenteen ja toimitilarakentamisen solmukohtana. Yleiskaavaluonnoksessa osa keskustatoimintojen uudesta alueesta rajautuu radan eteläpuolella ja Uudenmaankadun itäpuolella Anttilanmäen valtakunnallisesti arvokkaaseen kulttuuriympäristöön ja sen pientalovaltaiseen alueeseen.

Anttilanmäen kulttuurihistoriallinen ympäristö on olennainen osa historiallista ja elävää ekologisen elämänmuodon Lahtea, ja sen tulee näkyä tässä kaavasuunnitelmassa. Asemanseutu matkakeskushankkeineen, jonka sijainti ei käy ilmi kaavaluonnoksesta, on asetettu kaupungin yhdeksi lähitulevaisuuden kehittämisen painopistealueista. Matkakeskuksen paikka tulee merkitä yleiskaavaan. Alueen voimakas kehittäminen ja rakentaminen eivät saa heikentää viereisen kult-

tuuriympäristön valtakunnallista merkitystä ja asemanseudun alueen historiallisesti merkittävien rakennusten ja kasvillisuuden säilymisedellytyksiä. Asukas yhdistys katsoo, että asiakirjoista ei ole tehokkuutta kuvaavien mitoitustietojen ja matkakokeskuksen sijainnin puuttuessa mahdollista muodostaa käsitystä kaavoittajan tavoittelemasta kaupunkikuvallisesta kokonaisuudesta.

Uudet keskustatoimintojen alueet radan eteläpuolella toteutunevat vanhaa lähiympäristöään tehokkaampana. Näin ollen jo yleiskaavassa tulee varmistaa erityyppisten alueiden väliset siirtymät joustavasti ja luontevasti. Pienimittakaavaisen alueen ympärille tulee kaavaan sisällyttää ns. vaihettumisvyöhykkeitä, joilla estetään uuden ja vanhan rakentamisen tehokkuuserojen räikeät kontrastit maisemassa. Esitämme vaihettumisvyöhykkeen ratkaisuksi ekologisen käytävän varasta Anttilanmäen pientaloalueen ja uuden keskustatoimintojen alueen väliin. Kulttuuriympäristötekijöiden ohella elinympäristöjen viihtyisyydellä sekä kasvillisuuden ja eliöstön monimuotoisuudella on merkitystä myös tiivistyvässä ja ekologisesti tasapainoisessa kaupunkirakenteessa.

Kerintien 1980-luvun asuinpienalojen viereen ns. Lepikon alueelle on esitetty uutta asuinrakentamista. Myös tämän alueen tehokkuudesta kertovat mitoitustiedot tulee esittää osallisten arvioitavaksi. Asuinalueidemme ja niiden yhteyteen rakentuvien uusien asuinalueiden tulevaisuutta on tarkasteltava pienimittakaavaista ja ekologista elämänmuotoa edustavan kulttuuriympäristön ominaispiirteiden ja sen säilymisedellytysten näkökulmasta. Esitämme vaihettumisvyöhykkeen ratkaisuksi ekologisen käytävän varasta myös Kerintien omakotitalojen ja asuinalueeksi muuttuvan teollisuusalueen väliin.

Yleiskaavaluonnoksessa on esitetty kevyenliikenteen ja joukkoliikenteen pääväylät. Kaupungin asukasmäärän voimakas kasvu lisää moottoriajoneuvoliikennettä kaupungin sisäisillä väylillä ja samalla kaupunki-ilman saastuneisuutta. Yleiskaavaluonnos ei tuo kuitenkaan oleellista ratkaisua Lahden hajanaisen yhdyskuntarakenteen liikenteellisiin ongelmiin, eikä keskustan tiivistämisellä saavuteta todellisia vaikutuksia kaupunkiliikenteen kokonaispäästöihin Lahden alueella. Yhdistyksen mielestä laajempi ja koko kaupunkia koskeva liikenne ratkaisu olisi ollut perusteltua esittää jo tämän yleiskaavaluonnoksen yhteydessä, jolloin myös liikenteen ja asukasmäärän kasvun seuraukset olisivat olleet edes jollakin tasolla osallisten arvioitavissa.

Lahdessa 30.6.2011

Anttilanmäki-Kittelän asukas yhdistys ry

Hanna Vanhanen
puheenjohtaja

Virpi Tervonen
sihteeri